

I. Czytanie ze zrozumieniem

Liczni bohaterowie mitów z wielką odwagą pokonują największe trudności, ale często czynią to wyłącznie środkami „ludzkimi”. Śmiali, przebiegli, podstępni, nieuczciwi, dobrzy znawcy psychiki innych, stosują roztropnie logikę i słowa: czyniąc tak, często ratują się, a także doprowadzają przeciwników do upadku. W różnych tradycjach bohater - „podstępny hultaj” jest zwierzęciem: mity pokazują nam jego sztuczki. U Aszantów, ludu afrykańskiego z zachodniej grupy Bantu, bohaterem wielu historii jest pająk Kwaku Ananse. Aby uzyskać od boga nieba Nyama jego wiedzę, Ananse zgadza się przynieść mu kilka darów; jednym z nich jest wróżka Mmoatia. Aby ją schwytać, pająk robi lalkę z drewna, którą smaruje kleistą żywicą i przywiązuje do sznurka. Do jednej ręki lalki wkłada trochę mieszanki z bulw bogatych w skrobię. Przybywa Mmoatia i pyta, czy może zjeść trochę tej mieszanki, a pociągnięta przez Ananse za sznurek lalka kiwa głową na znak zgody. Wróżka dziękuje, ale nie otrzymuje odpowiedzi. Zniecierpliwiona Mmoatia wymierza lalce policzek i ręka jej przykleja się do drewna. Drugie uderzenie w siedzenie i druga ręka zostaje przyklejona. Mmoatia chce uderzyć niemą postać w brzuch i całkowicie się przykleja. Teraz Ananse może ją przyprowadzić do Nyamy i usłyszeć opowieści, które odtąd będą się nazywać „opowieściami pająka”. (...) Ananse, który potrafi wymyślać rozmaite sztuczki, staje się także twórcą mitów. Uczyc się działać i opowiadać to przeznaczenie człowieka, który ma odwagę. Wszystkie te mity jednak ostrzegają nas: nie można przesadzać w oszukiwaniu innych ani być zbyt zuchwałym. Arogancja irytuje bogów i ludzi. (...) I dobrze jest pamiętać, że odwaga mściciela może prowadzić do przemocy. I w ten sposób uczynić kata niesprawiedliwym.

Giorgio P. Panini, *Mitologia. Atlas*. Arkady, Warszawa 1996, s.84.

1. Według zamieszczonego tekstu bohaterowie mitów często realizują cele dzięki:

- a) pomocy bogów b) rozważnemu działaniu
 c) magii d) odwadze

2. Bohaterowie zostali nazwani „podstępnymi hultajami”, gdyż:

- a) są zwierzętami b) skutecznie się ukrywają
 c) szkodzą innym d) są przebiegli

3. Chcąc schwytać wróżkę, pająk Ananse wykorzystał jej:

- a) ciekawość b) łakomstwo
 c) skłonność do gniewu d) roztropność

4. Za wykonanie zadania Ananse został nagrodzony przez boga:

- a) boską wiedzą b) kleistą żywicą c) miejscem w niebie d) opowieściami

5. Mit o Ananse uczy, że:

- a) trzeba być odważnym b) człowiek powinien działać
 c) nie można mieć skrupułów w dążeniu do celu d) umiejętność opowiadania jest cennym darem

6. Mit o Ananse przestrzega przed:

- a) arogancją wobec bogów b) zemstą pokonanego
 c) złamaniem zasad d) pokorą wobec bogów

II. Kształcenie literackie i kulturowe:

7. Element architektoniczny teatru to:

- a) kulisy b) scena c) rampa d) zapadnia

8. Specjalnie na scenę jest napisany utwór:

- a) „Ten obcy” I. Jurgielewiczowej b) „Balladyna” J. Słowackiego
 c) „Świtezianka” A. Mickiewicza d) „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza

9. W przedstawieniu teatralnym osobą niezbędną jest:

- a) widz   b) aktor   c) scenograf   d) choreograf

10. Na scenografię w teatrze składa się:

- a) kostium aktora   b) rekwizyt   c) dekoracja sceny   d) oświetlenie sceny

11. W atelier pracuje:

- a) aktor   b) poeta   c) fotografik   d) malarz

12. *Perspektywa* i *martwa natura* to terminy związane z:

- a) filmem   b) teatrem   c) poezją   d) malarstwem

13. Styl romański w architekturze cechują:

- a) grube, solidne mury   b) strzeliste wieże   c) małe okienka   d) liczne witraże w oknach

14. Znanym twórcą filmowym jest:

- a) Józef Chełmoński   b) Andrzej Wajda   c) Agnieszka Holland   d) Leopold Staff

15. Tworzywem artystycznym rzeźbiarza jest:

- a) posąg   b) glina   c) dłuto   d) marmur

16. Powieść cechuje:

- a) narracja   b) rym   c) fabuła   d) wątek

III. Nauka o języku

17. Odmienną częścią mowy jest:

- a) przysłówek   b) spójnik   c) partykuła   d) przyimek

18. Wyrażenie przyimkowe znajduje się w zdaniu:

- a) Był w domu.   b) Ma 13 lat.
 c) Słońce wyszło zza chmur.   d) Już nie mam czasu.

19. Prawidłową formę ma liczebnik w zdaniu:

- a) Ma dwa uszy.   b) Ma dwoje dzieci.
 c) Jechali dwojgiem sań.   d) Bawi się z dwoma koleżankami.

20. Tylko liczbę mnogą ma rzeczownik:

- a) imieniny   b) sanie   c) okno   d) morze

21. Rzeczownikiem pospolitym jest wyraz:

- a) bocian   b) jezioro   c) słońce   d) książka

22. Rzeczownikiem abstrakcyjnym jest wyraz:

- a) przyjaźń   b) morze   c) komputer   d) nieszczerłość

23. Zdaniem złożonym jest wypowiedzenie:

- a) Był mądry, rozważny i opanowany.   b) Szli i rozmawiali.
 c) Nie rozumiem przyczyn takiego postępowania.   d) Gdy wrócił, zrozumiał wszystko.

24. Równoważnikiem zdania jest wypowiedzenie:

- a) Przyjechali goście.   b) Spotkanie przyjaciół.
 c) Rozmowa w cztery oczy.   d) Co tu się stało?

25. Pisownię rzeczownika *słodki* objaśnia wyraz:

- a) słodszy   b) słodycz   c) posłodzić   d) słodkości

26. Wyrazem wieloznacznym jest rzeczownik:

- a) kurtyna   b) dramat   c) tragedia   d) scena